5.2. Taoizm'de İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar

Konfüçyanizm'in aksine Taoizm metafizik konularla da ilgilenmiştir. Mistik bir din olan Taoizm'e "tabii mistisizm" adı da verilmektedir. Taoizm, hitap ettiği kesime göre felsefi ve dinî olmak üzere iki kola ayrılır. Felsefi Taoizm, entelektüel kesime, dinî Taoizm ise daha çok halka hitap eder.

Taoculukta önemli bir yeri olan yin ve yang sembolü

Taoizm'de İnançlar

Tanrı: Taoizm çok tanrılı bir dindir. *Tao* yaratıcı prensiptir ama yaratıcı değildir. Tao'ya tapınılmaz. Tao, yol anlamına gelir ve evrende var olan her şeyin değişmez kaynağıdır. Tao, bilinemez ve isimsizdir. Laozi, "Adını bilmiyorum ama ona Tao diyorum." diyerek Tao'nun bilinmezliğine vurgu yapar. Bütün varlıklarda bulunan Tao'nun erdemi veya onun gizli gücüdür. Tao'nun tabiattaki her şeyi değiştiren gücüdür. Bütün varlıkları Tao meydana getirir, *Te* ise onları besler ve büyütür. *Yin ve Yang* iki zıt ilkeyi temsil eder. Buna Taoizm'de Görecelilik ilkesi de denilir. Buna göre iyi kötü, doğru yanlış, güzel çirkin, karanlık aydınlık gibi birbirine zıt gibi görünen şeyler, gerçekte birbirinin tamamlayıcısıdır.

Ahiret: Taoizm'de bu dünyadan kurtulmak veya karma ve tenasüh gibi bir düşünce yoktur. Onlar için dünya gerçektir ve hakiki mutluluğun kaynağıdır. Her kötü işin bu hayatta ve gelecek hayatta kişinin kendisine geri döneceği veya bir cezasının olacağı anlayışı hakimdir.

Kutsal Kitap: Taoizm'in en önemli kutsal kitabı bizzat Laozi tarafından yazıldığına inanılan *Tao-Te-King*'tir. Tao, "yol, yaratıcı ilke", Te, "erdem", King de "kitap" anlamına gelmektedir.

Temel İlkeler: Taoizm, mutlak sükûnet ve rahatlık içinde dünyaya sırt çeviren mistik bir hayat tarzına, yani ahlak ve zühde dayanmaktadır.

Taoizm'de Üç İnsani Özellik

Tasarruf	Tevazu	Nezaket
Basit bir hayat yaşayarak tutumlu olmak	Nefsini gurur ve kibirden uzaklaştırıp mütevazı olmak	Bütün canlılara karşı merhametli olmak

BİLGİ KUTUSU

Konfüçyüs "İyiliğe karşı iyilik, kötülüğe karşı ise adalet." ilkesini savunur.

Laozi ise "İyiliğe karşı iyilik, kötülüğe karşı yine iyilik" ilkesini tavsiye eder.

Taoizm'de "Wu Wei (Vu vey: Eylemsizlik) Prensibi"; mutluluğun kaynağı tabiatta eylemsizlik ve mevcutla yetinip olana razı olmaktır. Örneğin iyi bir yönetici, devlet işlerine en az müdahale eden yöneticidir. Yöneticiler, daha az hırslı olmalı, daha az kontrol etmeli, ahlaklı olmalı ve insanlara baskı yapmamalıdır. Bir ülkede çok fazla yasaklamanın olması, çok sayıda yasanın çıkartılması, aşırı tedbirlerin alınması, halkı fakirleştirir ve hırsızlığı artırır. İnsanlar yasalardan kurtulmak için çeşitli hilelere başvurmaya başlar. Yine bir Taoist için bu, kişinin davranışlarının hırsla, açgözlülükle ve bencillikle yönlendirilmemesi anlamına gelir. Hayatı doğal akışı içinde yaşamak olarak yorumlanmaktadır.

Laozi savaşa karşıdır. Toplumun huzuru için barışın önemine vurgu yapar. Devlete olumlu bakmaz, maddi ilerlemeyi küçümser, birçok kurum ve memuriyetleri gereksiz görür. Ona göre Tao'nun devleti, sessiz ve kendi kendine yürümeli, belirli bir ideali ve bir hedefi olmamalıdır.

Taoizm'de Ritüeller

Taoizm'de ritüeller, eski Çin dinlerinden mistik ve büyüsel unsurlar ile Budizm'den yoga ve meditasyon dâhil birçok ritüelden meydana gelir. Başlangıçta Taoizm'in amacı, gerçek mutluluğa ulaşmak ve bu dünyada ölümsüzlüğü elde etmektir. Bu amaca ulaşma da Tao ile birlikte olmaya, "wu wei"(eylemsizlik) ilkesini uygulamaya, şiddet ve kibirden uzak durmayı ve tevazu sahibi olmaya bağlıdır.

Dua eden Taoistler

MÖ 2. yüzyıldan itibaren Budizm'in etkisiyle rahiplik teşkilatı ortaya çıkmış, manastırlar inşa edilmiş ve ritüeller rahipler aracılığıyla yerine getirilmeye başlanmıştır. Tao ile irtibat kurabilmek için büyü ve tılsım gibi pratiklere başvurulmuştur.

Taoistlerin mabedine "*miao*", manastırlarına "*kung*" ve manastır mabedine "*kuan*" denmektedir. Buralarda çok sayıda tanrı ve tanrılaştırılmış kahramanlıların resimleri yer almaktadır.

Taoizm'de Semboller

	Taiji veya Yin-Yang: İyi-kötü, doğru-yanlış, güzel-çirkin, karanlık-aydınlık gibi birbirine zıt gibi görünen şeyler, gerçekte birbirinin tamamlayıcısıdır. Yin: Dişil, olumsuz, pasif, karanlık, gece, su. Yang: Eril, olumlu, aktif, aydınlık, gündüz, ateş. Konfüçyanizm'de de Yin-Yang öğretisi vardır.
	Su Sembolü: Tao'ya "su yolu" diyenler de vardır. "Yeryüzünde hiçbir şey su kadar dirençsiz ve yumuşak değildir. Hiçbir şey sağlam ve katı olanı ondan daha iyi çözemez. Onun yerini hiçbir şey tutamaz. Güçsüz olan güçlüyü yener." Su, yukarı asla tırmanmaz. Her zaman mütevazı bir şekilde aşağı doğru akar ve okyanusa ulaşır.

Taoizm tapınağı (Tayvan)

Taoizm'de Kutsal Mekânlar

Taoizm'de kutsal kabul edilen beş dağ vardır. İçlerinde en kutsalı Taishan Dağı'dır. Bu dağların ölümsüzlüğün mekânı olduğuna ve ölümsüzlerin burada yaşadığına inanılır. Eskiden beri Taoistler için önemli ziyaret yeri ve sığınak olan bu dağların zirvesine tapınaklar inşa edilmiştir.

Cennet Tapınağı (Pekin/Çin)

Kutsal Taishan Dağı (Şantung/Çin)